

Polecenia podsumowujące

1. Wyjaśnij, dlaczego Egipt jest nazywany „darem Nilu”.
2. Wytłumacz, jakie funkcje pełnili faraonowie w starożytnym Egipcie.
3. Omów rolę religii w życiu Egipcjan.
4. Porównaj systemy etyczne Egiptu i Mezopotamii.

Historia Egiptu

Zjednoczenie Górnego i Dolnego Egiptu – ok. 3100 p.n.e.

Stare Państwo – stworzenie scentralizowanego systemu zarządzania państwem przez faraona Dżesera.

Średnie Państwo – wzmocnienie władzy faraonów.

Nowe Państwo – szczyt potęgi Egiptu za panowania Totmesa III, próba wprowadzenia przez Amenhotepa IV (Echnatona) religii opartej na kulcie boga Atona.

Panowanie Ptolemeuszów, hellenizacja Egiptu.

30 r. p.n.e. – śmierć Kleopatry – ostatniego faraona.

Podporządkowanie Egiptu Imperium Rzymskiemu.

Struktura społeczna

Faraon – najwyższy kapłan i władca.

Kapłani – odpowiedzialność za rytuały religijne oraz prace budowlane i nawadniające.

Wezyrowie – zarządzanie państwem w imieniu faraona.

Nomarchowie – zarządzanie nomami.

Pisarze – sprawowanie ważnych funkcji w administracji państwowej.

Żołnierze – służba w armii.

Rzemieślnicy – wyrabianie narzędzi i przedmiotów codziennego użytku.

Chłopi – uprawa roli i hodowla zwierząt, budowa świątyń, kanałów, piramid.

Niewolnicy – jeńcy wojenni, zwykle pracujący jako służba domowa.

Religia

Politeizm.

Wiara w życie pozagrobowe (sąd Ozyrysa i księgi umarłych).

Re (Ra) – bóg słońca, stwórca świata.

Mumifikacja – konserwacja zwłok zapobiegająca ich rozkładowi.

Osiągnięcia

Budowa piramid.

Systemy irygacyjne.

Pismo hieroglificzne.

Rozwój matematyki.

Opracowanie kalendarza.

Rozwój medycyny.

Stosowanie kanonu w sztuce.

Polecane publikacje

Andrzej Ćwiek, *Hieroglify egipskie. Mowa bogów*, Poznań 2016.

Barry J. Kemp, *Starożytny Egipt. Anatomia cywilizacji*, Warszawa 2009.

Peter Nadig, *Hatszepsut*, Warszawa 2016.

Andrzej Niwiński, *Mity i symbole starożytnego Egiptu*, Warszawa 2014.

